Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning grunnet kansellering.

Dato

20.08.2014

Saksnummer

083/14F

Tjenesteyter

Norwegian Air Shuttle ASA

Krav om erstatning grunnet kansellering.

Klager har i det vesentlige anført:

Klager skulle reise fra Fort Lauderdale til Oslo den 20. desember 2013 kl.11:30 med DY7032. Avgangen ble kansellert og klager ble booket om til DY7052 den 21. desember som ankom Gardermoen 15 timer forsinket.

Grunnet sen ankomst måtte klager ta inn på hotell på Gardermoen.

Klager mener Norwegian ikke kan skylde på ekstraordinære omstendigheter når flyselskapet har vært kjent med problemene med Dreamlinerne over lengre tid. Videre stiller klager seg undrende til hvordan en feil som ble oppdaget under ordinært vedlikehold kan betegnes som ekstraordinær.

Klager krever standarderstatning 600 euro per person i henhold til EU-forordning 2631/2004. Videre krever klager refusjon av hotellutgift på Gardermoen, kroner 1 335, samt telefonutgifter, kroner 344.

Det vises for øvrig til klagers brev.

Norwegian har i det vesentlige anført:

DY7032 den 20. desember ble kansellert som følge av uforutsett teknisk problem på tidligere avgang (DY7041 København - Fort Lauderdale), det vises til fremlagt teknisk rapport. Avgangen fikk et nytt rutenummer, DY7052 med avgang 21. desember kl. 11:30. Hendelsen var ekstraordinær og utenfor Norwegians kontroll.

På samme måte som under Montreal-konvensjonen bør luftfartsselskapenes forpliktelser være begrenset eller bortfalle i tilfeller der en hendelse er forårsaket av ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Slike omstendigheter kan særlig inntreffe i tilfeller med politisk ustabilitet, værforhold som gjør det umulig å gjennomføre flygingen, sikkerhetsrisiki, uforutsette mangler ved flysikkerheten og streiker som påvirker driften til det transporterende selskap.

I de tilfeller hvor en uregelmessighet er forårsaket av en ekstraordinær omstendighet, er flyselskapet unntatt fra forpliktelse til å utbetale kompensasjon. I henhold til EU-forordning 261/2004 artikkel 5(3) skal et transporterende flyselskap ikke være pålagt å betale erstatning i samsvar med artikkel 7, dersom det kan godtgjøre at innstillingen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Omstendigheter som er utenfor flyselskapets kontroll er hendelser som ikke er forårsaket av en handling eller unnlatelse av flyselskapet.

Dom C-549/07, Wallentin-Hermann v Alitalia, prøver å definere ekstraordinære omstendigheter, og i henhold til dommen kan tekniske problemer som oppdages under vedlikehold ikke defineres som ekstraordinære omstendigheter. I dette tilfellet ble feilen oppdaget under drift. Videre fremkommer det at man ikke kan utelukke at tekniske feil utgjør ekstraordinære omstendigheter dersom den stammer fra hendelser som er utenfor flyselskapets normale virksomhet og ligger utenfor deres faktiske kontroll. Hendelser som ikke er en del av Norwegians normale virksomhet er hendelser som ikke forekommer gjentagende ved drift av flymaskinen.

Norwegian kan bekrefte at flyselskapet følger alle vedlikeholdsprogram pålagt av myndighetene og flyprodusenten, og at det tekniske problemet oppstod under drift og utenfor planlagt vedlikehold.

Av godvilje har Norwegian utbetalt kroner 2 000 per person. Videre har flyselskapet refundert klagers utgifter til kost og losji i USA, men kan ikke imøtekomme hans krav utover dette.

Det vises for øvrig til Norwegians brev.

Nemnda bemerker:

Kansellering gir rett til erstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5.

Flyselskapet må etter nemndas vurdering i utgangspunktet bære ansvaret ved teknisk svikt. Det er flyselskapet som har størst mulighet til å påvirke og forhindre at teknisk svikt oppstår. Også preventive hensyn taler for at flyselskapet som hovedregel må bære ansvaret ved teknisk svikt.

En teknisk svikt kan likevel komme så uventet at flyselskapet ikke har reelle muligheter til å forhindre feilen eller overvinne følgene av den uten at det går ut over passasjerene. I slike tilfelle er ikke flyselskapet pliktig til å betale erstatning til den reisende. Det er flyselskapet som må godtgjøre at det foreligger et slikt spesielt tilfelle. Flyselskapet må videre godtgjøre at de har truffet alle rimelige tiltak for å unngå innstillingen.

Innstillingen skyldtes i dette tilfellet feil på TCAS-systemet (system for varsling om farer).

Norwegian har under bl.a. henvisning til retningslinjer utarbeidet av EU-kommisjonen anført at dette er en ekstraordinær omstendighet. Nemnda bemerker til dette at dokumentet ikke er utarbeidet av EU-kommisjonen, men av klagenemndene i EU. Etter klage til den europeiske Ombudsmann, ble det i november 2013 presisert at dokumentet ikke er retningslinjer men utkast til liste over ekstraordinære omstendigheter. Det fremkommer av EU-kommisjonens

hjemmeside at listen ikke er godkjent av EU-kommisjonen og at den ikke på noen måte kan tas som uttrykk for EU-kommisjonens syn.

Saken er forelagt Luftfartstilsynet som ikke har bemerkninger til flyselskapets beskrivelse av den tekniske feilen eller den fremlagte dokumentasjon.

Nemnda legger på bakgrunn av de foreliggende opplysninger til grunn at feilen oppsto uten forvarsel til tross for at rutinemessig teknisk vedlikehold var gjennomført.

I den foreliggende situasjon var det etter nemndas vurdering ikke praktisk mulig å treffe tiltak for å unngå feilen eller kanselleringen. Kanselleringen gir derfor ikke rett til standarderstatning etter EU-forordningen.

Klager har opplyst at det ikke var noen informasjon på flyplassen i Fort Lauderdale, og at han derfor måtte ringe Norwegian i Norge. Klager har anslått telefonutgiftene til 344 kroner. Han kan dokumentere utgiften med utskrift fra Telenor. Nemnda anbefaler at Norwegian erstatter klagers dokumenterte telefonutgifter.

Anvendelse av EU-forordningen berører ikke en passasjers rett til erstatning på annet grunnlag. Norwegian er i henhold til luftfartsloven § 10-20 ansvarlig for tap som følge av forsinkelse, med mindre selskapet godtgjør at det har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet, eller dette ikke har vært mulig for dem. Med tap regnes så vel økonomisk som ikke-økonomisk tap, jf. EU-domstolens dom av 6. mai 2010, Walz-Clickair.

Nemnda er av den oppfatning at Norwegian i dette tilfellet ikke hadde mulighet til å unngå forsinkelsen. Forsinkelsen gir således i utgangspunktet ikke rett til erstatning etter luftfartsloven.

Klagerne kom over femten timer forsinket til Gardermoen. Det kan reises spørsmål om forsinkelsen kunne ha blitt begrenset, og om klagerne således ble påført et unødig tap.

Nemnda tar ikke stilling til om Norwegian har godtgjort at de har tatt alle forholdsregler som med rimelighet kan kreves for å unngå tapet ved å redusere forsinkelsen, i det Norwegian har tilbudt en kompensasjon på 2 000 kroner per person. Nemnda er av den oppfatning at det uansett ikke er grunnlag for erstatning ut over dette. Dersom kompensasjonen ikke er utbetalt anbefales det gjort.

Vedtak:

Transportklagenemnda - fly anbefaler at Norwegian erstatter klagers dokumenterte telefonutgifter. Nemnda finner for øvrig ikke å kunne anbefale at klager gis medhold. Vedtaket var enstemmig.

Nemndas representanter

Lagdommer Einar Kaspersen, formann, Elise Korsvik, Forbrukerrådet, Anne Sofie Faye-Lund, Forbrukerrådet, Olav Grøttland, SAS, Gøril Volden Berg, Widerøes Flyveselskap AS.

De publiserte nemndsavgjørelsene er bearbeidet av stiftelsen Lovdata, som innehar rettighetene til dokumentene. Utnyttelse av nemndsavgjørelsene til forlagsvirksomhet, distribusjon, drift av søkbare databaser eller

opplæringsvirksomhet krever særskilt avtale med Lovdata. Lovdata avgjør i tvilstilfelle hva som faller inn under nevnte kategorier.